

Nie budźmy nietoperzy, nie odwiedzajmy jaskiń

Data publikacji: 31.10.2022 13:00

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach apeluje, aby w okresie zimowym (1 listopada – 15 kwietnia) nie wchodzić do jaskiń. Odwiedziny w jaskiniach może doprowadzić do wybudzenia nietoperzy, a w efekcie do ich śmierci.

nietoperze w trakcie snu zimowego/ Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach

Turystyka jaskiniowa staje się coraz bardziej modna, co niestety nie wpływa dobrze na nietoperze. Te niewielkie ssaki zimują w jaskiniach mniej więcej od końca października do końca marca. W trakcie snu zimowego wybudzają się w związku z procesami fizjologicznymi, jednak nadprogramowa pobudka, związana z obecnością turystów w jaskiniach może skończyć się tragicznie - **Zimowy sen możliwy jest dzięki pasywnemu obniżeniu temperatury ciała, co skutkuje znacznym spowolnieniem funkcji życiowych. Ta strategia wpływa też na ich długowieczność. Nietoperze wybudzają się w trakcie snu w sposób naturalny co pewien czas, który jest charakterystyczny dla danego gatunku. Wybudzanie związane jest ze zwykłymi procesami fizjologicznymi, jednak każde przebudzenie odbywa się kosztem zgromadzonej na okres zimowy i niezbędnej do przetrwania energii. Natura rozplanowała te pobudki w bardzo precyzyjny sposób i każde nadmierowe wybudzenie, znacznie obniża szanse przeżycia do następnego sezonu. Te osobniki często nie giną bezpośrednio w zimowiskach, ale nie docierają do kolonii rozrodczych lub giną na początku sezonu** – wyjaśnia Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.

Na Śląsku Cieszyńskim jaskinie znajdują się głównie w rejonie: Wisły i Brennej. Są doskonałym punktem noclegowym dla nietoperzy z okolicy. Oczywiście nie każda jaskinia jest na zimę zamieszkała przez te niewielkie ssaki, jednak ryzyko, że w razie wizyty trafimy na nieszczęśnika, który w wyniku tego się wybudzi, jest spore - **impulsem zewnętrznym do przebudzenia są najczęściej wahania temperatury, które są niezwykle mocno odczuwalne przez te delikatne zwierzęta. Do zachwiania równowagi termicznej nietoperzy przyczynia się najczęściej obecność człowieka. Strategie hibernacji ewoluowały bowiem bez naszego wpływu, biorąc pod uwagę zegar ewolucyjny, który jak wiemy tyka bardzo powoli, a człowiek zaczął masowo odwiedzać jaskinie stosunkowo niedawno** – wyjaśnia RDOŚ.

Chociaż nietoperze często są kojarzone z chorobami (wścieklizna), czy „ciemnymi mocami” (wszystko przez liczne filmy o wampirach i fakt, że nietoperze są stworzeniami nocy) sprawia, że część osób nie docenia ich znaczenia dla naszego ekosystemu. Nietoperze odpowiadają m.in. za obniżenie populacji owadów a ich odchody są doskonałym nawozem.

Na Śląsku Cieszyńskim nietoperze mają swoje kolonie. Można spotkać je nie tylko w jaskiniach. Swoje kolonie rozrodcze mają m.in. kościele w Górkach Wielkich oraz w młynie w Pierścću.